

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

KH 06.06.2022 § 212
432/14.07.00/2022

Valmistelija	työllisyyspalvelujen päällikkö Anna Tolvanen, anna.tolvanen@savonlinna.fi , p. 044 4174148
Selostus	<p>Lausunto pohjautuu Kuntaliiton lausuntoon ja on laadittu yhteistyössä Mikkelin kaupungin ja Maakuntaliiton kanssa.</p> <p>Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntiin on odotettu uudistus, joka tulee toteuttaa palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi. Lain tulisi mahdollistaa joustavat ja asiakaslähtöiset lähipalvelut.</p> <p>Pääosin positiivinen kokonaisuus vaatii kuitenkin eräitä tarkennuksia, jotta uudistukselle asetetut tavoitteet saavutetaan ja varmistetaan samalla kunnallisen itsehallinnon toimintaedellytykset.</p> <p>Merkittävin heikkous esityksessä on vallan, vastuun ja rahoituksen eriyttäminen. Vaatimus yhtenäisestä työssäkäyntialueesta tekee esitetystä 20 000 henkilön työvoimakriteeristä käytännössä merkityksettömän ja luonnollisia työssäkäyntialueita rikkovan. Yhteistoimintavelvoite ja toiminnan arviointimenettely yhdistettynä valtioneuvoston päätösvaltaan muodostavat uuden ohjausmekanismin, joka rajoittaa tarpeettomasti kunnallista itsehallintoa. Myös valvontaan liittyvät kokonaisuudet monimutkaistuisivat vastuuden eriyttämisen seurauksena.</p> <p>Järjestämisvastuu tulee olla jokaisella kunnalla tai työssäkäyntialueelle perustettavalla yhteistoiminta-alueella. Samanaikaisesti yhteistyötä tulee tiivistää niin kuntien kuin muiden toimijoiden kesken. Näin varmistetaan joustavat ja asiakaslähtöiset palvelut sekä turvataan jokaisen kunnan mahdollisuudet edistää työllisyyttä ja elinvoimaa. Työllisyysalueen tulee muodostaa alueellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alueen.</p> <p>Laajan työttömyyden merkitys rahoituskriteerinä on nyt vain 30 %. Sen kohottaminen esimerkiksi 50 %:iin tasoittaisi kuntien vaikutusmahdollisuuksia kohdata tulevia suhdanne- ja muita taloudellisia riskejä sekä parantaisi TE-palveluiden yhdenvertaisen tarjoamisen edellytyksiä.</p> <p>Työttömyysturvaetuuksien kompensatio korvattaisiin esityksen mukaan vain poikkileikkaustilanteen mukaisesti. Se merkitsisi, että kuntien rahoitusvastuun kehitys riippuisi jatkossa työttömyyden kehityksestä, mutta valtiolta saatava kompensatio pysyisi samana riippumatta siitä, kasvaako työllisten tai työttömien määrä. Tämä ei kannusta kuntia tehokkaaseen toimintaan ja elinvoiman edistämiseen. Työttömyysturvan rahoitukseen tulee luoda mekanismi, joka ottaa huomioon työllisyyteen ja työttömyyteen vaikuttavat tekijät myös jatkossa.</p>
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä A olevan lausunnon. Lausunnossaan kaupunki korostaa erityisesti seuraavaa: Ensisijaisesti järjestämisvastuu tulee olla jokaisella kunnalla, koska myöskin työmarkkinavelvoitteen ja siihen liitetyn sanktiovelvoitteen kautta myöskin taloudellinen vastuu on

jokaisella kunnalla. Samanaikaisesti yhteistyötä tulee tiivistää niin kuntien kuin muiden toimijoiden kesken. Näin varmistetaan joustavat ja asiakaslähtöiset palvelut sekä turvataan jokaisen kunnan mahdollisuudet edistää työllisyyttä ja elinvoimaa. 20 000 työvoima on joka tapauksessa täysin keinotekoinen kriteeri. Mikäli järjestämisvastuuta ei voida antaa kunnille, niin työvoima-alueiden muodostamisen perustana tulee olla työssäkäynti- ja asiointialueet. Esimerkiksi Etelä-Savossa Savonlinnan seutu muodostaa yhden selkeän työssäkäynti- ja asiointialueen, joka tulisi uudistuksessa muodostaa omaksi työssäkäynti- ja asiointialueeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Vs. hallintojohtaja-kaupunginlakimies